

Leeghalen huis traumatiserend voor verzamelzuchtigen

Verpleegkundig specialist Linda Vriend is gefascineerd door mensen met verzamelwoede. 'Opruimen heeft een averechts effect, want deze mensen zijn gehecht aan hun spullen.' De pas opgerichte landelijke stichting Xenephora wil onderzoek stimuleren zodat duidelijk wordt welke behandeling het beste past bij iemand met verzamelzucht.

Linda Vriend, verpleegkundig specialist bij de afdeling Ouderenpsychiatrie van GGNet en het bemoeizorgteam Apeldoorn, is lid van de Landelijke Werkgroep voor *Hoarding*. Onlangs heeft de werkgroep de stichting Xenephora opgericht. Behalve stimuleren van onderzoek en het delen van kennis wil de stichting ook inventariseren hoe gemeenten omgaan met mensen met verzamelzucht. Vriend is enkele jaren geleden afgestudeerd op problematische verzamelzucht.

Waarom bent u zo geïnteresseerd in verzamelwoede?

'Toen ik twee jaar geleden als bemoeizorger bij de openbare geestelijke gezondheidszorg voor het eerst bij mensen met verzamelzucht thuiskwam, was ik ontzettend verbaasd over al die spullen, zoals kranten, folders, plastic doosjes. Soms was er een smal paadje, soms moest je echt over de spullen klimmen. Het komt voor dat mensen in een ander huis moeten douchen omdat de badkamer volgestouwd is. Maar wat me fascineerde was dat de mensen gehecht zijn aan hun spullen.'

Dacht u niet: we bestellen een container en we gaan opruimen?

'Nee, dat is geen goede methode. Hoewel er niet veel over verzamelzucht bekend is, blijkt uit onderzoek dat het leeghalen van het huis averechts uitpakt. Het is traumatiserend voor de persoon. Bovendien is het niet eens effectief, want ze gaan opnieuw verzamelen. Eerst moet je contact met ze krijgen, hun vertrouwen winnen, en luisteren. Dat is het belangrijkste. Verzamelwoede wordt ook wel gedefinieerd als het Diagonos syndroom. Mensen die hieraan lijden, zouden behalve verzamelzucht ook achterdochtig, afhoudend en vijandig zijn. Maar is het raar dat ze vijandig reageren? Het lijkt me een normale reactie op hulpverleners die opeens jouw spullen gaan weggooien, terwijl je daar veel waarde aan hecht.'

Hoe moet je het dan aanpakken?

'Mijn ervaring is dat als je eenmaal hun vertrouwen hebt gewonnen je ze kunt helpen met opruimen. Dan moeten ze wel zelf de regie in handen hebben en op een gelijkwaardige manier praktische ondersteuning krijgen. Het is heel erg zoeken naar de juiste ingang. Bij de ene maak je samen drie stapeltjes – bewaren, twijfel en weggooien. Bij de ander sta je op een afstandje met de spullen en vraag je wat weg mag. Zodra degene iets aanraakt, wil hij het namelijk niet meer kwijt.'

Is verzamelwoede een dwangstoornis?

'Nu is het een symptoom van een OCS. In de nieuwe DSM-5 wordt verzamelwoede opgenomen als aparte stoornis: *hoarding*. Ik zie wel dat mensen dwangmatige trekken hebben: spullen moeten vaak op stapeltjes. Maar iemand met een dwangstoornis wil van zijn dwang af, hij vindt zijn gedrag zelf ook raar, maar hij kan niet anders. Terwijl mensen met verzamelzucht wel een opgeruimd huis willen, maar hun spullen mogen niet weggegooid worden. Eigenlijk is hun huis te klein. Het is wel eens gebeurd dat de ggd de spullen van iemand had opgeslagen, het huis nieuw in de verf, alles fris en opgeruimd, en dat de bewoner daarna zei: "Nu mijn spullen nog".'

Lukt het om van verzamelzucht af te komen?

'Uit de praktijk blijkt dat zo'n traject heel lang duurt. Er is meer onderzoek nodig. Maar het is net als bijvoorbeeld met een depressie. De tijd die het gekost heeft om het dieptepunt van de depressie te bereiken, is nodig voor het herstel. Dat geldt ook verzamelzucht. Dus kan het soms tien tot vijftien jaar duren.' (CD).

De stichting Xenephora heeft nog geen website.